

Interaktivní základní škola

Varnsdorf Karlova 1700, okres Děčín
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

INTERAKTIVNÍ TVOŘIVÁ ŠKOLA

(platnost od 1.9.2017)

*„Žák není nádoba, kterou je třeba naplnit, ale pochodeň, kterou je třeba zapálit“
(Sokrates)*

OBSAH

Název školního vzdělávacího programu a jeho předkladatel

Charakteristika školy

Charakteristika ŠVP – Interaktivní tvořivá škola

Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací období základního vzdělávání

Učební plán ŠVP – Interaktivní tvořivá škola

Vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

Průřezová témata

Projekty

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci

Autoevaluace školy

Název vzdělávacího programu

Oficiální název:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název:

INTERAKTIVNÍ TVOŘIVÁ ŠKOLA

Předkladatel:

Základní škola:

Interaktivní základní škola Varnsdorf, Karlova 1700, okres Děčín, příspěvková organizace

Ulice, č.p., č.o.: **Karlova 1700**

PSČ, město: **407 47 Varnsdorf**

Organizace školy : **škola jen s prvním stupněm**

Kapacita školy : **228 žáků**

Jméno ředitele: **Mgr. Milada Hnilicová**

IZO: 102 053 715

IČO: 706 98 147

Kontakty: tel.:   **412 372 562**
                          e-mail: **zskarlov@interdata.cz**
                          www: www.izsvarnsdorf.cz

Zřizovatel školy:

Název: **Město Varnsdorf**

Adresa: **Nám. E. Beneše 470, 407 47 Varnsdorf**

Kontakty: tel.:   **412 372 242**

                          www: <http://www.varnsdorf.cz>
                                                  varnsdorf@varnsdorf.cz

Charakteristika školy

a) Charakteristika školy a její priority

Ve školní budově je umístěno deset tříd, z nichž je sedm vybaveno interaktivní tabulí, dataprojektory a každá paní učitelka má k dispozici notebook. Jedna třída slouží jako učebna informatiky - je vybavena 17 počítači, jedna třída je třídou přípravnou, další třída slouží pro výuku jazyků. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, výškově stavitelnými lavicemi. Pomůcky pro jednotlivé předměty jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Celkově je materiální vybavení školy na velmi dobré úrovni.

Tři učebny jsou v odpoledních hodinách využívány pro práci školní družiny. Ve škole se nachází tělocvična, malá dílna pro pracovní činnosti, kde je možno využít elektrický sporák a keramickou pec, dále čtyři kabinety, sborovna, v přízemí ředitelna a školní jídelna s výdejnou, v suterénu šatna. V každém podlaží jsou WC pro chlapce i dívky. Budova je vytápěna ústředním topením s plynovým kotlem. Všechny školní prostory jsou světlé, čisté. Na chodbách jsou umístěny informační nástěnky, výstavky žákovských prací, květinová výzdoba. Škola má zahradu, která je využívána pro tělesnou výchovu a pobyt venku pro děti, které navštěvují školní družinu. Část zahrady je upravena na školní pokusné políčko, je využíváno k pěstování sušin pro pracovní činnosti.

Interaktivní základní škola Varnsdorf, Karlova 1700 je jednou z 5 základních škol ve Varnsdorfu.

Objekt školy je umístěn v tak zvaném VI. okrese města Varnsdorf.

Školní budova byla postavena v roce 1903.

V budově se postupně provádějí rekonstrukce dle finančních možností zřizovatele.

Žáci jsou vyučováni dle školního vzdělávacího programu Interaktivní tvořivá škola.

Ve škole jsou 3 oddělení školní družiny. Školní družinu navštěvuje průměrně 75 dětí.

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům

• výuka jazyků

škola je orientována na rozšířenou výuku jazyků
cizí jazyk – angličtina a němčina

• informatika- možnosti využití počítačů

ve škole je jedna počítačová pracovna (celkem 17 pracovních míst), která je využívána nejen k výuce volitelného předmětu Informatika, ale především v běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů a také v zájmových kroužcích

• výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

pro žáky s navýšeným normativem se každoročně vypracovávají na základě šetření žáků PPP individuální vzdělávací plány, učitelé mají k těmto žákům individuální přístup, organizují pro ně doučovací hodiny, na škole pracuje s těmito žáky i asistentka pedagoga

• výuka žáků mimořádně nadaných

paní učitelky věnují těmto dětem zvýšenou pozornost, připravují pro ně náročnější úkoly, taktéž je připravují k přijímacím zkouškám na gymnázia apod.

• sportovní aktivity

žáci školy se pravidelně zúčastňují sportovních soutěží, pro žáky jsou pořádány školní atletické závody, soutěže ve šplhu, účast ve sportovním zápolení v německých partnerských školách a další sportovní klání

• organizace volného času žáků

žákům je poskytnuta široká nabídka volnočasových aktivit – sportovní hry, florbal, basketbal, informatika, dívčí klub, míčové hry, tvořeníčko, vybíjená, florbal, pohybové hry, origami

• organizace kulturních programů

ve škole jsou již tradicí návštěvy varnsdorfského divadla, součástí aktivit školní družiny je pravidelná návštěva divadelních představení v rámci dětského divadelního předplatného

škola zajišťuje pro žáky vzdělávací pořady z oblasti přírodovědné, vlastivědné, cizojazyčné a hudební, dále návštěvy městské knihovny

• grantové projekty školy

škola zpracovává v rámci grantové politiky několik projektů, zaměřujeme se na projekty, které mohou pomoci

- žákům z nepodněného rodinného prostředí

- projekty věnované zdravému životnímu stylu
- projekty zaměřené na spolupráci s německými školami (máme dvě partnerské školy)

- sportovní projekty
- jazykové projekty

Naše základní škola je zapojena do sítě tvořivých škol, ŠVP ZV vychází z tradic činnostního učení.

Vzhledem k velmi rozsáhlému spektru vzdělávacích potřeb našich žáků – od žáků nadaných až po žáky z velmi nepodnětného rodinného prostředí, s poruchami učení - se nám jeví jako velmi přínosné a smysluplné zaměřit strategii školy směrem k interaktivnímu tvořivému učení, které je založeno na zvládnání přirozených situacích, na přizpůsobení se individualitám žáků.

Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi.

b) Skladba pedagogického sboru

• velikost sboru

Pedagogický sbor tvoří 8 učitelek a 3 vychovatelky školní družiny, 1 asistentka pedagoga.

1.stupeň: 6 učitelek – PF, učitelství pro 1. stupeň ZŠ (z toho 1 as. ped.)
1 učitelka – SPgŠ, učitelka MŠ
1 učitelka – PF, Vychovatelství pro speciální zařízení –
přípravná třída

školní družina: 3 vychovatelky – splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti

studium: 1 učitelka studuje – PF, učitelství pro 1. stupeň ZŠ

složení pedagogického sboru

- z hlediska věku
průměrný věk pedagogického sboru: 45,45
- z hlediska pohlaví
ženy: 11

• schopnost týmové práce

v rámci tvorby ŠVP ZV – Interaktivní tvořivá škola - pedagogičtí pracovníci školy pracovali v týmu na všech vzdělávacích oblastech RVP společně (vzhledem k malému kolektivu a provázanosti úvazků)

c) Skladba žáků

• počet, složení

Školu navštěvují žáci I. stupně a děti splňující podmínky pro zařazení do přípravné třídy.

• sociální skladba, zájmy

Naše škola je školou okrajovou, kde žije mnoho sociálně slabších rodin, ale zároveň mnoho žáků školy pochází i z velmi nepodnětného rodinného prostředí.

Žákům poskytujeme širokou nabídku volnočasových aktivit, tato nabídka však je málo využívána žáky, kterým je především určena, tedy žáky z nepodnětného rodinného prostředí.

d) Spolupráce školy s rodiči a veřejnost

- Na škole pracuje **Sdružení rodičů, pedagogů a dětí**, jeho činnost je však podněcována především ze strany pedagogů.

Sdružení pořádá ve spolupráci se školou několik tradičních akcí – vánoční a velikonoční jarmark s vystoupením dětí, dětský karneval a Den dětí.

- **Schůzky rodičů**

schůzka rodičů budoucích prvňáčků

plenární schůzky rodičů – seznámení rodičů s koncepcí školy

pohovory o prospěchu a chování žáků

schůzka rodičů integrovaných žáků – seznámení rodičů s individuálním vzdělávacím programem jejich dítěte, dohodnutí pravidel spolupráce rodiče – žák – škola

konzultační dny s třídní učitelkou

- **Den otevřených dveří**

Rodiče mají možnost navštívit své děti jednak v běžné výuce, jednak při volnočasových aktivitách, které škola pro žáky organizuje.

- **Den otevřených dveří pro rodiče a budoucí prvňáčky**

Seznámení dětí z MŠ a jejich rodičů s budovou školy, pedagogickým sborem, výukovými a výchovnými záměry školy.

- **Výchovné a prospěchové problémy**

Tyto situace jsou řešeny společným setkáním všech zúčastněných stran: rodiče – žák – třídní učitel – výchovný poradce – vedení školy.

Cílem setkání je stanovení pravidel spolupráce, nalezení cesty, jak do budoucna problémům předcházet, vytvoření vztahu vzájemné důvěry a partnerství mezi zúčastněnými stranami.

- **Prezentace na veřejnosti**

Škola organizuje vystoupení žáků u příležitosti různých výročí pro veřejnost či organizace.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Základní filozofie programu

Školní vzdělávací program Interaktivní tvořivá škola naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech *interaktivního a činnostního učení*.

Školní vzdělávací program Interaktivní tvořivá škola vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo)
- k učení lze žáky motivovat a učení lze učinit zajímavým a přiměřeným jejich věku
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, toho lze dosáhnout tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě k přijímacím zkouškách, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva

Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti a interaktivity.

Interaktivní tvořivá škola nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli. Nehromadí jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dál vzdělávat.

Činnostní učení je založené na *metodě objevování*. Žáci objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami, na základě kroků určených učitelem. Manipulací s pomůckami a vlastní činností si žáci poměrně rychle a především trvale osvojují praktické zkušenosti, poznávají k čemu nový poznatek a dovednost slouží. Učivo se procvičuje na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás, a tak má pro žáky osobní smysl a zároveň se zaměřuje na zvládnutí podstatných jevů. Činnosti s konkrétními věcmi a pokusy učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa.

V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu.

Základní metoda činnostního učení – *metoda objevování* – staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování. Je-li dítě schopno k určitému jevu položit otázku, je to znamením, že o pozorovaném jevu přemýšlí, hledá vysvětlení, je schopno mu porozumět a na otázku najít správnou odpověď. V pokládání otázek pomáhá žákům hlavně pozorování určité prováděné činnosti.

Úloha učitele spočívá v tom, aby žákům několik „žakovských otázek“ formuloval sám, aby je povzbuzoval, aby jim dával dostatek příležitostí k vzájemnému kladení otázek, aby pozitivně podpořil i otázky neobratně formulované. Učitel brzy pozná, že se žáci ve formulaci otázeklepší, že jsou stále obratnější a pohotovější. Schopnost ptát se je jedním z klíčů k úspěšnému učení a získává se hlavně cvikem. Otázky kladené žáky ke kterýmkoli partiím učiva provokují myšlení žáků, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.

Pro žáky je vždy při probírání nové látky nejdůležitější vytvořit si prostřednictvím činností představu o jevech, kterým chceme učit, a naučit se tyto jevy vnímat. Průběžně musíme žáky nechat o pozorovaných jevech hovořit, neboť se tím u nich postupně vytváří jejich věku přiměřený odborný slovník. Až po dokonalém zvládnutí prvních dvou kroků všemi žáky přichází na řadu automatizace – procvičování učiva činnostními i klasickými formami.

Další důležitou metodou činnostního učení je individualizace, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu. Tato metoda vede také k tomu, že si žáci uvědomí, co se vlastně učí a co z toho už umí.

Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. Velkým kladem, který činnostní metody přinášejí do výuky, je chuť a radost, s jakou děti pracují.

K základním pracovním metodám činnostního učení patří *metody aktivizující*, zejména *metoda situační*, *problémová* a *projektová*, metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, metody výzkumné, tvořivá práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami.

Vyučovací metody při činnostním učení jsou volné v mezích, které jsou dány přirozeným vývojem žáků. Učitel volí v těchto mezích a při dokonalé znalosti učební látky takové metody, aby v každém předmětu soustavně rozvíjel zájem žáků, a dosahoval tak co nejlepších výsledků bez přetěžování žáků a přepínání vlastních sil.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřuje se náš ŠVP

Interaktivní tvořivá škola na využívání *mezipředmětových vztahů*. To znamená, že učí žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě.

Psychologické zdůvodnění činnostního učení spočívá v uvědomění si toho, že nejpevnější spoje se vytvářejí životními situacemi. Psychologové totiž poznali, že v paměti vydrží dlouho, často i trvale to, co žák sám pozoroval, promyslel či vykonal. Je nutné vědět a dodržovat, že žákova paměť nemá být přetěžována zbytečnými podrobnostmi.

Při osvojování nového učiva dbáme v *Interaktivní tvořivé škole* vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je v *Interaktivní tvořivé škole* podporován tím, že je žákovi umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které vyžadují, aby o práci přemýšleli.

Interaktivní tvořivá škola se uplatněním činnostního učení stává školou založenou na radostné práci žáků. Učitel sám je při činnostních a interaktivních formách výuky organizátorem a usměřovatelem práce žáků.

Zájem žáků, který je při tomto způsobu výuky zřejmý, jejich vnitřní zaujetí pro řešení předkládaných problémů, jejich radost i z dílčích úspěchů, to vše přináší pocit vnitřního uspokojení také pro učitele. Prožívání každodenních drobných překvapení z někdy i nečekaných úspěchů žáků, které běžná výuka řadí mezi méně schopné, přináší učiteli radost, dává mu pocit naplnění a uvědomění si krásy učitelského povolání.

Při realizaci ŠVP ZV – *Interaktivní tvořivá škola* je třeba co nejvíce dbát na zachování přirozené skladby žakovských kolektivů. Nejlépe v počtu kolem 25 žáků. Je proto vhodné minimalizovat vyčleňování žáků talentovaných i žáků se sociálními, učebními nebo zdravotními problémy. Tyto problémy jsou zde řešeny vnitřní diferenciací, individualizací a samoučením.

Pracovní postup k dosažení určitého učebního cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků.

Nehodnotíme žáky podle unifikovaného modelu. Každý má nárok na individuální tempo, možnost chybování a znovuobjevování, hodnocení podle individuálního pokroku v učení. Každý má mít prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Je třeba připravit pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat. V průběhu vyučování dbát na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomit si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivé dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Školní vzdělávací program *Interaktivní tvořivá škola* vychází svým pojetím ze vzdělávacího programu *Tvořivá škola*, který navazuje na tradice **české činné školy**, kterou lze charakterizovat takto:

- má činnostní ráz
- je pozitivní vůči žákům

- podněcuje žáky k tvořivé práci
- navrácí do školy „zdravý selský rozum“
- při výuce využívá zkušeností žáků
- klade důraz na motivaci žáků k učení
- při výuce se dbá na vysvětlení, proč se čemu učí
- zpětná vazba je důležitou formou zařazovanou do každé vyučovací hodiny
- je snahou všech vyučujících, aby bylo probírané učivo žáky dobře zvládnuto
- umožňuje účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů
- zdůrazňuje mezipředmětové vztahy

V popředí záměrů a cílů ŠVP Interaktivní tvořivá škola je rozvoj tvořivosti žáků.

Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Aby žáci byli schopni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je třeba podporovat jejich *samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost, pozitivní sebehodnocení*. Učitelé se pro žáky stanou partnery a poradci, pomocníky na cestě za samoobjevováním, stanou se jejich oporou.

Veškerá činnost učitelů a především žáků musí být ve finále doprovázena *pocíty uspokojení a radosti z dobrých výsledků*.

Dalším principem je ta skutečnost, že žák je stále *podněcován k produkování myšlenek*, nápadů, kladení otázek, odpovídání. Často se tak děje při činnostním učení, ať už s pomůckami, nebo na základě úloh ze života.

Důraz je kladen na využívání poznatků v rámci smysluplných celků, na individuální porozumění a nepřetěžování žáků. Každá činnost, která žáka zapojuje do vyučovacího procesu, která mobilizuje jeho síly, je tou nejlepší metodou získávání nových zkušeností. Ve srovnání s tradičními metodami je činnostní metoda mnohosmyslová, motivující a je velmi často zdrojem pozitivních prožitků, bez pasivního osvojování si hotových poznatků. Žákům v různých vyučovacích předmětech při činnostech proto vytváříme situace, které budou schopni řešit.

Vícesmyslovým zapojením žáků do vyučování je podněcována jejich aktivita, posiluje se v nich sebedůvěra, která je vede k soustředěné práci.

Interaktivní tvořivá škola zdůrazňuje individualizované a kolektivní učení.

Individualizovaným učením rozumíme kteroukoliv formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Vzdělávací program uplatňuje též výuku kolektivní, činnostní učení do tohoto způsobu práce však často vnáší individualizaci.

Učitel má možnost individuálně sledovat žáky, neboť při manipulaci s věcmi se zobrazuje mysl žáků přímo před každým z nich. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Vede žáky k hovoru o pozorovaném jevu (problému), tím se mnohé objasní i ostatním spolužákům. Velký význam má také to, že nikdo není izolován.

Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků, vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení

učiva a jeho dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené z paměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciací a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem.

V rámci Školního vzdělávacího programu Interaktivní tvořivá škola se realizuje harmonický rozvoj tělesných i duševních schopností každého dítěte.

Činnostní učení v Interaktivní tvořivé škole umožní postupně každému žákovi, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neuposazuje jen podle míry vědomostí, ale zejména podle toho, s jakou jasností a jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost ve své mnohostrannosti.

Výchovně vzdělávací cíle a kompetence Školního vzdělávacího programu Interaktivní tvořivá škola

Školní vzdělávací program Interaktivní tvořivá škola se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v modelovém ŠVP Tvořivá škola RVP ZV

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznat své reálné možnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Klíčové kompetence jsou v návaznosti na celoevropský směr členěny do souborů zaměřených

- na učení
- na řešení problémů
- na komunikaci
- na pracovní činnosti a spolupráci

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, v zájmové činnosti i osobním životě. Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti, které poskytují svým obsahem dostatek příležitostí k jejich naplňování. Konkrétní podoba vzdělávacích cílů a kompetencí je vyjádřena ve výchovně vzdělávacích cílech jednotlivých vzdělávacích oblastí. K naplnění výše uvedených výchovně vzdělávacích cílů a získání kompetencí lze dospět v rámci Školního vzdělávacího programu Interaktivní tvořivá škola prostřednictvím **činnostního učení a interaktivity**. Z této filozofie vyplývá nejenom nutnost plnit dílčí výchovně vzdělávací cíle, ale i dodržovat pedagogické postupy specifické pro činnostní učení.

Cíle činnostního učení směřované k žákům a k učitelům

1) Cílem činnostního učení je, aby žáci

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání
- zvládli základy všestranné komunikace
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností

2) Cílem činnostního učení je, aby učitelé

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- vést žáky k vlastní organizaci učení

b) osvojili si dovednosti činnostního učení, např.

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě

- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny
- organizovat práci žáků ve skupinách
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů)
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení

Přednosti činnostního učení

1. Tempo se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.
2. Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.
3. Každý den přináší dítěti pokrok.
4. Neustále podněcuje zájem žáků o učení.
5. Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.
6. Žáci jsou činnostmi, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.
7. Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.
8. Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Činnostní učení napomáhá rozvoji schopností všech žáků.
9. Učitel činnostní učení umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.
10. Prostor pro naučení je dán i žákům, kteří by jinak mohli být pokládáni za průměrné nebo i podprůměrné.
11. Činnostní charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků.
12. Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků – mizí špatná práce.
13. Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
14. Činnostní učení vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů.
15. Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel každým dnem může sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva.
16. Při činnostním učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi

učitelem a žákem i mezi žáky navzájem. Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.

17. Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je rozdělen na prvním stupni základní školy do **sedmi vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova, Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti

Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1.období – 1. - 3. ročník

2.období – 4. - 5. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5.ročníku a na konci 9.ročníku závazné. Na konci 3.ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP – Interaktivní tvořivá škola - chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojování.

Obsah učiva Školního vzdělávacího programu – Interaktivní tvořivá škola je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy .

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy, vychází z učení pedagogů působících v rámci sítě tvořivých škol a vzorových materiálů ŠVP Tvořivá škola. Všichni spolupracující pedagogičtí pracovníci se již několik let zaměřují na inovaci pedagogické práce, ve výuce kladou důraz na interaktivní a činnostní pojetí vyučování, při němž mají žáci dostatek příležitosti aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, nové vědomosti získávat vlastní činností, řešit úkoly a spojovat je se situacemi ze života a dosahovat tak všech klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV.

Učební plán ŠVP – Tvořivá škola

a) Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Minimální časová dotace	
		1. - 5. ročník	6.- 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	38	16
	Cizí jazyk	9	12
Matematika a její aplikace		22	16
Informační a komunikační technologie		1	1
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	12
	Výchova k občanství	-	
Člověk a příroda	Fyzika	-	22
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	11
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	4
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace	vázaná	-	10
	volná	9	8
Celková povinná časová dotace		118	122

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni, časovou dotaci lze čerpat z volné disponibilní časové dotace

ŠVP – Interaktivní tvořivá škola
učební plán pro 1. – 5. ročník základního vzdělávání

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník					min. časová dotace	dispon. časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	9	8+1	8	7	35	+6
	Anglický / Německý jazyk	1	-	3	3	3	9	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5	20	+5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	12	+2
	Přírodověda	-	-	-	2	2		
	Vlastivěda	-	-	-	1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		20+1	20+1	22+3	24+1	25+1	104	+ 14
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		21	21	25	25	26	118	

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni, realizováno v rámci obsahu učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí a formou projektových dnů

Interaktivní základní škola Varnsdorf

Karlova 1700, okres Děčín, příspěvková organizace

Autoevaluace školy

Sebehodnocení školy poskytuje škole důležitou zpětnou vazbu, díky níž škola získává informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího např. práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z porad.

Evaluace a hodnocení výsledků

a) *Externí evaluace:*

- Zjišťovat výsledky žáků v přijímacím řízení na gymnazium, dělat z těchto zjištění zpětné závěry pro školní výuku.
- Zjišťovat výsledky žáků za první pololetí v šestých ročnících a prvním ročníku gymnazia.
- Účastnit se státních standardizovaných testů (např. Kalibro), z výsledků v těchto testech provádět zpětnou vazbu na vzdělávací proces.
- Zajistit širokou účast žáků v nejrůznějších soutěžích a olympiádách, důraz položit na vhodnou motivaci a úspěchy žáků, začlenit do klasifikace v jednotlivých předmětech.
- Zapracovávat výsledky inspekčních zpráv do vzdělávacího procesu.

b) *Interní evaluace:*

- Začlenit hodnocení vzdělávacích výsledků žáků ve vnitřním klasifikačním řádu do vzdělávacího systému.
- Zpracovávat informace z hospitační činnosti, z průzkumů a anket pro žáky, učitele a rodiče, z každodenní kontroly a pozorování chodu školy.
- Provádět autoevaluaci školy ve všech oblastech její činnosti podle novely vyhlášky č. 225/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Na základě provedené evaluace je zpětně ovlivňován a zkvalitňován celý výchovně vzdělávací proces.